

Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien, apskaitant nedėlienius.

L A I S V E

Visų Šalių Darbininkai, vienykitės! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėsite, o išlaimėsite pasaulį!

No. 152. TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Seređa, 27 d. Birželio (June), 1923. Pavienio numerio kaina 4c. Metai XIII. Dien. V

GRESIA NAUJAS ANGLIAKASIŲ STREIKAS RUDENI

Kairieji Ima Viršų.
Seranton, Pa. — Eina konferencija angliakasių trijų artimiausių distriktų. Jinai formuluoja reikalavimus naujam kontraktui su darbdaviais. Senasis kontraktas baigsis rugpjūčio 31 d. Kairieji delegatai su Rinaldi Cappillini priešakyje reikalauja pridėti angliakasiams 20% uždarbio ir įvesti 6 valandų darbo dieną.

Maskvoj Švariau ir Tvarkiau, negu New Yorke

Maskva. — John Finley, buvęs žmonių švietimo komisorius New Yorko valstijos, viešintis dabar Maskvoj, sako, jog Maskva yra švaresnis miestas už New Yorką ir kad apskritai Maskvoj tvarka geresnė, negu New Yorke. Ypač Finley'ui patinka, kad Maskvoj nematyt girtų žmonių.

LIETUVOS ŽINIOS

WILNIUS.
Lenkai Neleidžia Gudų Mokyklų.
Daugely lenkų okupuotų vietų gandai nori steigti tautines gudų mokyklas, bet Lenkijos valdžia visais būdais stengiasi neleisti joms steigtis. Taip atsitiko paskutiniu laiku Dabučių valstini savaitinė telefonistės alga esanti \$20.

Naujosios Anglijos Telefonistų Streikas

Bostonas. — Išėjo į streiką 7,000 telefonistų. Jos priklauso Tarptautinei Brolijai Elektros darbininkų. Už dienos kitos prie streikių prisidėsia dar 5,000 telefonistų. Jos reikalauja pridėti uždarbio. Telefono kompanijos sako, kad vidutinė savaitinė telefonistės alga esanti \$20.

KODEL FARMERIAI LEIDŽIA DARŽOVEM IR JAVAM ANT VIETOS SUPUTI

South Huntington, L. I., N. Y. — Herm Geise, ūkininkas, nuvežė į New Yorką parduoti vežimą daržovių, vadinamų "spiničiais". Tuos "spiničius" nupiauti, nuvežti ir nuvežti jam lėšavo 25 doleriai. Atvežus į New Yorką, už statinę "spiničių" jam krautuvininkai nedavė daugiau, kaip 10 centų. Tai jis visai jų nepardavė; parsivežė namo ir išvertė pašalį.

LIETUVŲ DARBUOTOJŲ

Vilnius. — Gegužės mėn. 22 d. naktį teismas paskelbė tokį sprendimą: Seimo atstovas Jakoviukas pateiktas, seimo atstovas Baranovas ir Maslauskaitė nušaudyti 5 metams kalėti, keli gandai po 10 metų kalėti; kiti gi kaltinami nuteisti lengvesne bausme.

JAPONIJO ARESTUOTA DAR 60 KOMUNISTŲ

Tokio, Japonija. — Arestuota dar 60 komunistų, ju tarpe Wasedos Universiteto studentas T. Nosaka ir trys profesoriai: T. Inomata, T. Sahai ir M. Yamakava. Kaltinami, kad jie nori įkurti Komunistų Partiją Japonijoje ir dirba delei nuvertimo dabartinės tvarkos šalyje. Drg. Nosaka bendradarbiauja žurnalui "Komunistų Internacionalas". O minėti trys profesoriai yra karšti komunizmo propagandistai.

Darbininkų Policija Ruhr Miestuose

Ruhr angliakasių ir mašinistų streikas pasibaigė. Dar nėra žinių, kokių pasekmių jis darbininkams davė. Kaippo vaisius streiko, tačiau, Gelsenkirchen'e ir turolose kitose vietose, liko pašalinta buržujinė policija. Tvarką prižiūri tam tikri būriai inijūnių darbininkų, kurie eina policijos pareigas. Turtumas betgi tarp senosios policijos ir naujosios. Nė, kad darbininkų policija padeda jiems streikoti, kovoti; o senoji, buržujinė policija buožėmis skaldydavo streikieriam galvas.

N. Y. Elektra Ardanti Žmonėm Sveikata

Paryžius. — Vienas didelis mokslininkas grįžo iš New Yorko į Francūziją delei sveikatos pataisymo. Jis sako, kad tai New Yorko elektra suardžiusi jam sveikatą. Perdaug mieste vartojama elektros; perdaug pašalinių elektros srovių patalčia žmones (prie elektros šviesos, prie telefono, gatvėkariuose ir tt.). To mokslininko vardas slepiamas. Bet spėjama, kad tai bus garsus francūzisas daktaras ir išradėjas Alexis Carrel'is, narys Rockefeller'io Instituto.

LIETUVŲ DARBUOTOJŲ KONSTITUCIJA

Maskva. — Visos Rusijos Centro Pildomasai Komitetas svarsto, kokių pataisymų bei permainų reikėtų padaryti Sovietų konstitucijai. Naujai pataisytą konstituciją bus pripažinta platesnių teisių smulkioi Sovietinėm respublikom, įeinančiom į Federaciję Sovietų Respubliką. Daugiau busi atsižvelgiama į įvairius viečinius tų respublikų reikalus ir sąlygas.

Lloyd George už Palaikymą Rysių su Rusija.

Švedijos ir Norvegijos laikraščiai išspausdino straipsnį Lloyd George'o, buvusio Anglijos ministerio pirmininko apie Anglijos prekybos ir diplomatijos ryšius su Rusija. Lloyd George kritikuoja tuos, kurie norėtų nutraukti santykius su Sovietų Rusija.

Boševikiškas Streikas Airių Lauko Darbininkų

Dublinas, Airija. — Visą Waterford'o pavieta apėmė streikas lauko darbininkų. Buožės ūkininkai puikiai susiorganizavę. Vadina streikierius boševikiškais; siundo ant jų policiją, areštuoją. Minėti lauko darbininkai priklauso Airių Transporto ir Šiaip Darbo Unijai, kurios smarkiausias veikėjas dabar yra James Larkin'as.

Los Angeles, Cal. — Kąžin kas pavogė žydų rabinui Michei rašomąją mašiną.

Rabinas, pranešdamas apie tai policijai, pasakė: "Nabagas vagis. Jis nusivils, kai pradės mano mašina rakoti. Jinai turi tik žydiškas raides. Visame Los Angeles'e yra tik 5 žydiškos rašomosios mašinos."

Petrograde Rado Vyskupo Lazdą Vertą \$2,000,000

Maskva. — Voroniežo katedroj rado aukso lazdą ("lazdą galybės"), kurią caras Aleksandras III dovanojo tos katedros vyskupui. Lazda gryno aukso, gausinai iškaišyta stambiais deimantais; verta 2,000,000 dolerių.

Atnaujinta Kampanija delei Paliuosavimo Politinių Kalinių

Washingtonas. — "American Defense Society", visa eilė darbo unijų ir įvairių kitų darbininkų organizacijų vėl atnaujina savo kovą delei paliuosavimo likusių politinių kalinių. Tai kampanijai ypač skiria savaitę nuo liepos 1 iki 8 d.

Busias Visuotinas Streikas Moteriškų Drabužių Darbininkų Baltimorėj

Baltimorė. — Šiomis dienomis Baltimorėj busias paskelbtas visuotinas streikas Tarptautinės Moteriškų Drabužių Darbininkų Unijos. Norima priversti darbdavius, kad pildytų unijines sąlygas. Kai kurie iš darbdavių, norėdami išsisukti nuo unijinio darbo mokesnio ir trumpesnio darbo laiko, išskėlė savo dirbtuves į York'ą ir Chester'į, Pa., ir į kitus mažus miestelius. Ten savo darbininkam primeta tik po kelis dolerius savaitėi ir verčia dirbti ilgiausias valandas.

Sovietai Nemokės Amerikai Carinių Skolų

Maskva. — Sovietų Rusijos užsienio reikalų komisaras Čičerinas pareiškė Amerikos laikraščiu korespondentam, jog Rusija nemokės Amerikai carinių skolų, vis tiek, ar Amerika pripažins Sovietų valdžią ar ne.

Užsimušė Prezidento Hardingo Palydovas.

Denver, Colo. — Nukritus automobiliui nuo statusas Colorado upės kranto, užsimušė Summer Curtis, vienas iš prezidento Hardingo palydovų jojo kelionėj į Alaską. Curtis buvo narys respublikonų partijos pildomojo komiteto, artimas Hardingo draugas.

Sako, Persekioja Tilžės Lietuvius.

"Prūsų Lietuvių Balsas" žiniomis, paskutiniu metu Tilžės krašte vokiečiai pradėjo labai persekioti lietuvius. Kai kuriuos įkišo kalėjimam, kai kuriuos vargina nuolatinėmis kratomis, o daugelis net tokių, kurie nuo senų senovės gyvena Tilžės krašte, rengiamasi išvaryti. Kaip Kauno okupantai elgiasi su vokiečiais Klaipėdėje, taip vokiečiai elgiasi su lietuviais Tilžėje. Akis už aki.

BYLA BROLŪDŽIO KUNIGO DELORME'S

Montreal, Kanada. — Eina tardymas žmogžudžio, katalikų kunigo Ad. Delorme's. 1920 metų rudenį jis nužudė savo pusbrolių Raoulo Delorme, norėdamas gauti jo apdraudos ("insurance") pinigus. Pamatinis įrodymas teisme prieš broliūdį kunigą yra jo revolveris ir 5 kulkos, išimtos iš Raoulo lavono. Oscar'as Hansen'as, krautuvininkas, liūdi, kad kunigas iš jo pirkto revolverį. Kunigas ginasi. Bet yra keli liūdininkai, kurie matė, kad kun. Delorme tą dieną prieš nužudymą savo pusbrolio buvo

ZINIŲ ŽINELĖS

Varšuva. — Čia lankęsi Rumunijos karalius ir karalienė.
New Yorkas. — Nuo karščių panišo B. Kessler'ienė, ir norėjo du savo vaikus išmesti pro langą. Suimta.
Paryžius. — Papildomuoje parlamento rinkimuose Seine ir Oise apskrityse komunistų kandidatai gavo 82 tūkstančius balsų, o socialistų — 70 tūkstančių.
Londonas. — L. George, buvęs Anglijos ministeris pirmininkas, sako, Amerika turi teisę suimti ir sunaikinti alkoholi, kurio atsiveža Anglijos laivai, atplaukdamai į Amerikos uostus.
Los Angeles, Cal. — Pola Negri, garsi krutamųjų paveikslų aktorė, lenkė, nutraukė savo sužadėtuves su "Caliu" Chaplin'u, visiem žinomu komedininuku krutamųjų paveikslų.

Baltimorės Šeiminkės Boikotuoja Duonos Brangininkus

Baltimorė. — Šeiminkinių Sąjunga nutarė bent dvi dienas per savaitę nepirkti duonos iš kepyklų; kai kurias kepyklas visiškai boikotuoti per tris savaites; tuo tarpu keptis duoną namie. Tai moterų kova prieš duonos brangumą. Nors miltų kaina esanti dabar žemesnė, negu prieš karą, tačiau gatavos duonos kaina du ir tris syk augštesnė.

Busią Arestuojami Kapitonaai Laivų su Alkoholiu

Washingtonas. — Amerikos vyriausybė gali areštuoti kapitonus laivų, atsižvelgiant alkoholio į Amerikos uostus. Anglijos ministeris pirmininkas Baldwin'as sako, Amerika turi teisę konfiskuoti degtinę, vyną ir kitus alkoholinius svaigalus, atvežamus laivais į Amerikos prieklaukas.

Karšti Valgiai ir Gėrimai — Vėžio Priežastis

Berlynas. — Profesorius W. Caspari atrado, jog vėžio ligą žmonės dažnai gauna iš tos priežasties, kad vartoja perkarštus valgius ir gėrimus. Tatai galima ypač pasakyti apie skilvio vėžį. Karšti valgiai ir gėrimai, girdi, nesveikai suerzina skilvį. Tą nuomonę patvirtina ir kitas garsus vėžio ligos specialistas prof. Werner'is.

St. Paul, Minn. — Audra su perkūnija buvo priežastis mirties 6 žmonių.

St. Paul, Minn. — Audra su perkūnija buvo priežastis mirties 6 žmonių.

Gyvnaslė Nušovė Mylėtinį kad jis su Ja Neapsivedė

New Yorke teisiama Anna Buzzi'ienė. Kaltinama, kad nušovė savo mylėtinį Fr. Schneider'į, vedusį vyrą, su kuriuo betgi ji slapta gyveno 6 metus. Jinai savo vyrą apleido 9 metai atgal. Sakoma, užmušusi Schneider'į todėl, kad jis atsiskleidė persiskirti su savo pačia ir apsivesti su Buzzi'iene.

Prūsų Lietuvių Balsas

"Prūsų Lietuvių Balsas" žiniomis, paskutiniu metu Tilžės krašte vokiečiai pradėjo labai persekioti lietuvius. Kai kuriuos įkišo kalėjimam, kai kuriuos vargina nuolatinėmis kratomis, o daugelis net tokių, kurie nuo senų senovės gyvena Tilžės krašte, rengiamasi išvaryti. Kaip Kauno okupantai elgiasi su vokiečiais Klaipėdėje, taip vokiečiai elgiasi su lietuviais Tilžėje. Akis už aki.

builders

builders

builders

builders

builders

builders

builders

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienijose Valstijose ir Kanadoj — metams \$6.00; pusei metų \$3.00. Trims mėnesiams — \$1.50. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei — \$4.00. Brooklyne per paštą siunčiant metams \$8.00; pusei metų — \$4.00.

Ant Wall Street'o Neramu

Subankrutijo visa eilė stambių firmų. Zimmermanno-Forshay kompanijos subankrutijimas atsies 7 milijonus dolerių. Kadangi ta firma turėjo didelio pasitikėjimo, tai jos sugriuvimas ypač skaudžiai atsilieps ant daugelio žmonių. Knauth-Kuhne bankinės kontoros subankrutijimas atsies apie 12 milijonų dolerių. Neseniai tapo nuteistas spekuliantas Fuller—vieniems metams kalėjimo. Jisai ir jo kamarotai nunešė 5 milijonus dolerių. Jo tikrojo turto buvo tik penktadalis milijono. Del to bankruto nukentėjo apie 4,000 žmonių. Jų pinigais Fuller'is ir kompanija varė gešeftą tol, kol nesuklupo.

Sakoma, kad daugiau bankų ir firmų laikosi, kaip ant vištos kojų. Ypač riestai prisieina toms kompanijoms, kurios tikėjosi prisisienuoti iš vokiečių markių.

Didelės suritės tame tranų ir vorų lizde, kuris vadinamas Wall Street'u, nebus. Didelio finansinio krizio nebus. Tas silpnusių bankų ir firmų bankrutijimas sustiprins Morgano hegemoniją Amerikos finansų srity. Jau dabar Morganas ir jo totumfackiai perka šėrus įvairių įstaigų, kur jie tik gali prilysti.

Fuller'is, nunešęs penkis milijonus, gavo tik vienus metus kalėjimo, o negrų karalius Garvey, kuris nušvilpė tik 1 miliona, gavo penkis metus kalėjimo. Ot jums ir pavyzdžiai amerikoniško teisingumo!

Neseniai Detroite nuteistas penkiolikai metų kalėjimo tulas žmogus, pavogęs 12 centų...

Pusė Miliono Dolerių Žuvo

"Laisvė" savo laiku padėjo surašą daugelio lietuviškų bendrovių, kurios patuštino žmonėms kišenių ant šimtų tūkstančių dolerių. Mat, buržuajams valia tuštinti žmonių kišenių. Patsai dievas tą pavėlįja.

Tautininkų "Vienybė" susipešus su Clevelando "Dirva", sužinoje dar apie vieną naują sekretą. Ji išduoda "Vienybę".

"Lietuvos Atstatymo bendrovės politika buvo žalanga mūsų visuomenei. Ji nugyveno suvirš pusę milijono dolerių."

Isitemykite! Cia kalbama ne apie kokį tūkstantį, bet apie čielą pusę milijono dolerių. Ir jeigu tautininkai savo tarpe nebūtų susivaidiję, tai apie šį dalyką nei lapė nelotų.

Pas tautininkus skandalas del pusės milijono! Smalavirų Neviackas, pasivadinęs Vaitkum, organizuoja savo fondą! Smalaviris Bagočius savo laiške, tilpusiame "Lietuvos Ziniose", viešai prisipažįsta, kad viliojo "savo ršiose prakalbose" iš žmonių pinigus karabinams! Smalaviris Gegužis, su savo kamarotais, apžioja "Progreso" apavų bendrovę, kuomet ši laimingai nubankrutija. Smalaviris Liutkus laimingai palaidoja moksleivių šelpimo fondą!

Na ir kompanija, na ir dorų tautos didvyrių klika! Argi bereikalinga dyvyties, kad tie žmonės, norėdami paslėpti savo griekus, prikaišioja mums "Maskvos agentūras" ir, pasigavę savo tinklan kokį idiotpalaiškį, tauzija apie nebūtus fondus ir karia ant mūsų šunis.

Mes žinoje, su kokios rūšies dorininkais mes turime reikalą!

Juo smarkiau organizuojasi kairysis sparnas Angliakasių Unijoj, tuo labiau dūksta anglies baronai ir Lewis'o mašina.

Dabar jau plačiai kalbama, kad anglies industrijai reikia specialio diktatoriaus su dideliu biurokratiniu štabu. Tasai vedėjas anglies trusto turėtų vesti visą trusto gešeftą. Žinoma, jisai turėtų turēt išimtinai plačias privilegijas.

Bosai rengiasi prie mirtinos kovos. Lewis'o mašina bus jiem tarkininkė. Jūs, progresyviai mainieriai, darbuokitės išsijuose!

Kai visi susipratę Amerikos darbininkai dideliu nekantrumu laukia chicagiškės konferencijos, kurioj bus tariamasi apie Darbo Partijos steigimą, ponai socialist-palaičiai nei žodžiu neprisimena apie ją. Jųjū vadas Johnstonas garbingai žengia Gomperso takais ir tvirtina, kad šiuomi tarpū darbininkų politika turi būti tokia: kaip kur paremti pirmieiviskesnį republikoną prieš demokratą; o kaip kur stoti už pirmieiviskesnį demokratą?

APŽVALGA

SVARBUS PRISIPAZINIMAS.

Kai mes kalbam apie parlamentinės-seiminės tvarkos žlugimą ir jos išvirkščią kailį, tai mums mėgina baidyti akis. Bet juo toliau, tuo labiau atskiri buržuajų slūksniai, nors ir dar taip nenorėdami, turi konstatuoti tą patį faktą. Štai liaudininkų "L. Zinios" jau gieda iš pačios liudnosios arijos:

"Valdančioji partija darė viską taip, kad demokratiniai parlamentarinę sistema visiškai suniekinot žmonių akyse, sukompromituot tik, jog pasikliau patys žmonės spiautų ant visokių rinkimų..."

"Lietuvos gyvenimas jau yra išsėjęs iš demokratybės vagos".

Ponia demokratija visai nupliko. Prie "Lietuvos Zinių" tiradų mes norime tik tą mažmožį pridēt: ar liaudininkų partija nebuvo akusėrė, kuomet gimė krikščioniškos demokratijos diktatūra?

PIOVYNĖS FRANCIJOS BURŽUJŲ TARPE.

Smulkiaburžuazinis radikalės blokas nutarė griežtai nusistatyti prieš Poincarę. Matomai, Ruhr'o srity Poincarę pusėtinai giliai įkišo savo kudušiu.

N. Y. "Times'o" pranešimu, Herriot ir jojo draugai iš radikalų socialistų partijos balsavo prieš Poincarę politiką. Apie komunistus ir kalbėti nereikia. Jie visuomet buvo griežčiausi ir nuosekliausi priešai Poincarės politikos.

Naujieji rinkimai parodys, kiek stiprus smulkiaburžuazinis radikalės frontas. Išrodo, kad Herriot, Poincarę ir visa ta sriovė gali gauti didžiumą. Tuomet, be abejonės, žymiai pagerėtų Francijos santikiai su Sov. Rusija.

L. Trockis savo pastarojoj prakalboj palietė tą klausimą. Jisai pasakė, kad revoliucinės Rusijos santikiai su smulkiaburžuazine Francija gali pagerėti, jeigu tik ji pasisųs velniop visus tuos Fosus ir Poincares.

AIRIJA.

Chicagiškis "Voice of Labor" rašo:

"Dienos sentimentalio republikonizmo ir nacionalizmo praėjo amžinai. Ateityje Airijos vadai bus tie, kurie mokės suvienyti Airijos darbininkus su Anglijos darbininkais, kad bendromis spēkomis nuverstų kapitalistinę sistemą Didžiojoje Britanijoje".

De Valera ir jo šalininkai kovoja už nepriklausomą Airijos respubliką, tai tiesa, bet ta respubliką turėtų, jų nuomone, būti katalikiška ir buržuazinė. Savo laiku tokių romantikų buvo labai daug Lenkijoje. O kuo jie virto dabar, kuomet susikūrė nepriugulminga Lenkija?

prieš republikoną. Apie Darbo Partiją dabar negalima nei mislyti.

Taip tai praneša ne kas kitas, bet patsai menševikiškias N. Y. "Call".

Kitas socialistų orakulas Hillquitas savo referate, skaitytam konferencijoje "Lygos del industrinės demokratijos", teorijoj stoja už Darbo Partiją, bet praktikoje sutinka su Johnstonu.

Ar rūpi tiem ponam gaivint darbininkų klesą, vienyt ją?

Kraštutiniais reakcionieriais.

Airijos darbininkams nėra reikalo lieti savo kraują už De Valeros respubliką.

RODOSI, BEREIKALINGAS SAUGOJIMAS.

Informacijų Biuras praneša visuomenei, kur Jungtinių Valstijų raudasi svarbiausi dokumentai ir kaip jie saugiai užlaikomi, kad nei ugnis, nei vanduo nesugadintų. Informacijų Biuras sako, kad Jungtinių Valstijų konstitucija ir nepriklausomybės deklaracija esą svarbiausi dokumentai ir todėl Washingtone jie užlaikomi saugiausioje vietoje tam tikrose plieninėse spintose, kad nei ugnis, nei vanduo nesugadintų. Pasakui nurodoma čielą eilė visokių dokumentų, kurių vieni raudasi originaluose, kiti nufotografuotose kopijose.

Labai gerai, kad Washingtono valdžia taip saugiai užlaiko Jungtinių Valstijų konstitucijos ir nepriklausomybės deklaracijos originalus. Bet mums rodosi, bereikalingas saugojimas tų dokumentų. Juk dabar kaip konstitucija, taip ir nepriklausomybės deklaracija gyvenime išgaravo, išduokėjo ir nei kvapo nepasiliko to, kas originaluose pasakytą.

Dabar visas tas teises, kurias konstitucija teikia piliečiams, policistas laiko pamyne po sunkia savo letena, o vieton konstitucijos iškėlė augstyn savo buožę.

Pagaliaus, net ir pati konstitucija priskaityta prie nelegalių raštų, nes ir už konstitucijos skaitymą vietoje vietoje areštuojami žmonės ir laikomi kalėjime. Daug protingiau ir logiškiau būtų, kad tose plieninėse spintose valdžia laikytų policisto buožę ir revolverį, nes kaip buožė, taip ir revolveris išstūmė konstituciją ir užėmė jos vietą.

Jeigu kada nors skaitėsi konstitucija ir nepriklausomybės deklaracija svarbiausiais dokumentais, dabar jau turi skaitytis svarbiausiais dokumentais policisto buožė ir revolveris, o kaip kur ir mašininės kanuolės, išstatytos prieš darbininkus, užsimačiusius streikuoti del didesnių algų ir trumpesnių darbo valandų.

NĖRA VIETOS DĖMĖMS.

"Tėvynės" redakcija (No. 25) smerkia Lietuvos klerikalų valdžią už tai, kad ji areštavo visus darbininkų kuopų išstatytus į Seimą kandidatus ir kad vyriausia rinkimų komisija panaikino darbininkų kuopų kandidatų surašą. "Tėvynė" sako:

"Kalbant gi apie areštavimą darbininkų kuopų surašų kandidatų, tenka pastebėti, kad Lietuvos klerikaline valdžia dar vieną dėmę ant Lietuvos 'demokratinės' respublikos užtraukė".

Jeigu jau kalbėti apie užtraukimą dėmių, kaip kad "Tėvynės" redakcija sako, tai mes turime pasakyti, kad Lietuvos "demokratinė" respublika juoda, kaip Lietuvis, ir todėl jokiems plėtmams, jokioms dėmėms nėra vietos.

Tik tiek reikia pasakyti, kad šituo klausimu "Tėvynės" redakcija užėmė daug sąžiningesnę poziciją, negu kad socialistų organai.

"Naujienos" stačiai tyčiojosi iš darbininkų kuopų atpažinti, sakė, kad Lietuvos komunistai visiškai susmukę ir todėl bereikalingai valdžia jų surašą panaikino, nes ir taip jie nebūtų pravedę nei vieno savo kandidato. "Tėvynės" redakcija pripažįsta, kad darbininkų kuopos būtų pravedę savo kandidatų į Seimą, bet valdžia neleido, areštavo kandidatus ir sunaikino surašą.

Šituo žvilgsniu tautininkai pasirodė sąžiningesni ir švaresni, negu mūsų socialistai.

Šituo žvilgsniu tautininkai pasirodė sąžiningesni ir švaresni, negu mūsų socialistai.

Lietuvos Šauliai ir Jų Karžygiškumas

(Laiškai iš Lietuvos.)

Lietuvos ir Amerikos spauda labai garbina šaulius. Jų atstovas p. Žmuidzinavičius čia jiems renka aukas. Aukomis juos remia tautininkai, socialistai ir nors ne visai karštai klerikalai. Sakoma, kad šauliai esą "tėvynės gynėjai". Jeigu ne šauliai, tai lenkai Lietuvą užimtų, — šaukia ura-patriotai. Kada nelabai seniai įvyko tarpe lietuvių ir lenkų susikirtimas, tai visi ura-patriotai sakė, kad tik šauliai Lietuvą išgelbėję.

Bet kaip ištikrųjų yra? Kaip Lietuvos gyventojai atsiliepią apie šaulius, kuriuos Amerikos socialistai remia pinigais?

Štai laiškais ne kokio ten bolševiko, ne kokio ten partvyio žmogaus, bet paprasto nepartyvio, kuris politikoj nedalyvauja ir ja nesizingeidauja.

"Jau keturiasdešimtus metus baigiu, bet dar tokios biaurios tvarkos nemačiau, kaip dabar Lietuvoje. Dabar gal bus kiek ramiau, nes šaulius paleido. Kada jie buvo sumobilizuoti, tai vadinosi "tėvynės gynėjai", bet jeigu juos tikru vardu pavadinoti, tai reiktų pasakyti, kad buvo banditų šauka. Jie tik ir žiūrėjo, kad žmones apiplėsti ir sau kišenių prisikrauti.

"Pavyzdys. Onuškėje, Traku apskr., buvo šaulių vadas F. Semetas. Jis atvyko iš Kauno rėd. kokio ten miestelio. Ant pečių turėjo vieną sermėgą (šinielį) ir tą sudilusį. Patarnavo porą metų šaulių vadu, gaudamas menką algelę. Bėt praslinkus porai metų, nusipirko gerą automobilį, užlaiko šoferį, kuriam moka po 120 litų į mėnesį algos. Ir jau savo automobiliumi padarė rekordą — 16,000 kilometrų išvažinėjo (kilometras arti vieno versto). Tai kiek jis išleido vien tik ant benzino? O kur kitos išlaidos? Kur išlaidos jo poniško gyvenimo? Juk jis pats litų nedirba! Tuo būdu juos gauna iš žmonių.

"Paimkime kad ir šaulių "karžygiškumas". Visą laiką šauliai erzino ir erzino lenkus. Pastarieji ir uždrožė lietuviams. Spaudoje buvo garsinama, kad lenkai pradėjo prieš lietuvius kariuoti, o tikrelybeje tai susikirtimą šauliai iššaukė. Nuo to susikirtimo daugiausiai nukentėjo ramūs gyventojai ir reguliari armija, nes kada lenkai pradėjo pulkti lietuvius, tai šauliai pabėgo nuo baro (neutralės zonos) ir bėgdami mašininės kanuolės paliko balose įklampinę, šautuvus sumetė į šulinius; mat, elėpė, kad priešui neatida-

vis, o patys gelbėjo tą turta, kuris buvo pripilstas nuo gyventojų — skeptaites, bliuskeles, šiaip drapanas, lašinius, kumpius ir kitką. Atsidūrę su šituo lobiu nepavojingoj vietoj, pradėjo ji žmonėms pardavinėti.

"Na, ar tai negalima juos karžygiais pavadinti? "Kada buvo prie baro, tai ir čia mokoje gyventi. Vals-tiečiams dinamitu ir kitokiomis sprogstanciomis medegomis draskė kelmus, vertė medžius, leidinėjo raketetas, šaudė visai bereikalingai, o už viską sąskaitą pridudavo valdžiai, nurodant, kad viskas išleista kovojant su lenkais, saugojant nuo jų barą ir tt.

"Lietuvos valstybė turėjo iš šaulių "gero pelno" ir jie neblogai pasidarbovo del "tėvynės labo". Čia tik vienos vietos paduodu faktą. O juk visur taip buvo.

"Tai tiek apie šaulius. Bėt negeriau yra ir su valdininkais. Visur baisiausias gi-tuokliavimas, kyšių ėmimas ir bereikalingas kibimas prie ramių gyventojų. Ir čia nekaltu apie žemesnius valdininkėlius, nes apie juos ir jų darbą neverta nei kalbėti, bet kalbu apie augštesnius — komendantus, karininkus, vadus, visokius intendantus, apskričių viršininkus ir kitus."

Taip perstato šaulius ir valdžią ramus pilietis, kaip sakėme, nieko bendro neturįs su politika. Pagaliau, jis gyvena mažame miestelyje, kur darbininkų nėra, ir todėl apie darbininkų padėtį neprisimena, o tik kalba apie paprastus gyventojus, valstiečius.

Laiškais užsibaigia de-javimais geresnės tvarkos, bet bevilčiai pasako, kad vargiai galima bus geresnę tvarką susilaukti.

Žinoma, prie dabartinės valdžios negalima bus susilaukti geresnės tvarkos, pirmiausiai reikia nušluoti iš pat pamatų dabartinę tvarką ir paskui naujais pamatais budavoti kitą, geresnę.

Antras laiškas guli ant stalo iš Kauno, rašytas vieno kareivio. Žinoma, kareivis nieko gero negali parašyti, nes, viena, disciplina, o antra — kareivio gyvenimas žinomas. Vienok ir čia randame vietale, kuri nušviečia Lietuvos tvarką. Vienoje vietoje ve ką sako:

"Aš maniau, kad apie 1924 metų balandžio mėnesį pasiliuosuosiu iš kariuomenės, bet dabar dar metus tarnystos pridedo, tai pasiliuosuosiu tik 1925 m. balandžio mėn. Buvau sumanęs va-karais lankyti "Suaugusiųjų

Gimnazija", bet pasikariuomenėje, įsakyta pažymėta, kad kareivis lankyti mokyklą tik tuomet, kad vakare 9 val. namie. Mokykla gi karininkams užsibaigia 9 val. vakare pakol pareini namu, tai apie dešimtą ir vėliau. Nas mano draugas lankė gimnaziją, buvo traukė klesoje. Ejo namo per klesą. Leidimas buvo duoti iki 9 valandų, o jeigu 9 val. Patrulės sūnų puse valandos pasirodė už tai gavo 90 dienų mo. Mokestis būtų brangiausia, nes už patų reikia mokėti 60 litų ir savo knygas pirkti. Vietos gal išleisti ir nieko nesakyti, kad vėliau atėičiau, bet keityje yra šunų, kurie bile karto areštuoti ir paskui būna baustas. O galia tiek veltui praleisti, galima pasimokinti."

Ir čia pasirodo tvarka vienos pusės nera leidimas kareiviams mokintis, bet kitos pusės užkertamas lias, kad jie negalėtų mokintis. Mat, valdžiai visada geriau, kada kareivis baustas, kaip čebato aukas, be reikalo rusų generol Dragomirovas yra pamaš kareivis, tai nuolankus, o kas ir nieko neįsimačius galvijėlius. Ir tik tokių galvijėliais buržuazinis valstybės pasilaiko.

Bėt ateis laikas, kada galvijėliai susipras...

ZIGZAGAI

Chinijos banditai pabėgė katalikų kunigų priegulstį ir nusivėžė kur tai nus.

Labai gerai. Dabar kunigas, su dievo pagalba, Chinijos banditus padarys geraiis katalikais.

Klerikalų vadai jau pradėjo pažino, kad jiems be reikalo liaujant, nuo jų minios traukė. Bėt kada toki vėri bus mūsų socialistai!

Gabrys susipešė su juo kevičium už... garbę. Nėgi Juozas Baitonas pirtis su jauna neturėjo pirtis už suodinumą.

Ar įspėsite, kas iš elektrų kairiųjū hjo savo... Nagi Juozas Baitonas, jis, po įvykusių arčių, sigynė ir prie savo... neprisipažino.

Ir tą padarė iš dūdelės "revoliucingumo".

Senatorius La Follette, kad apsisaugojus nuo ligų, sveikdas būdamas pasidavė sanatorijon.

Zingaidu žinot, ką jis darys susirgęs, jeigu sveikdas bėga sanatorijon!

Jungtinių Valstijų prezidentas Hardingas vėliau Alaskon. Laikraščiai rašo, kad jo pati esanti labai linksma, nes slykti ir ji žinoja.

Aš manau, kad Alaskon eskimosai irgi nusidžiaugė nes Hardingas juos išmokyti "golfa" lošti.

Lietuvos prezidentas leido senajį Seimą ir išrinko naują, o naujasis Seimas perrinko jį prezidentu. Vadinasi, tarpe Seimų prezidento matyti... vienybė.

Waterburiečiai, Rengkitės į Pikeniką

ADPLS. 45 kp. rengia didžiausią pikniką, kuris įvyks ateinančioj nedėlioj, 1 d. liepos, Lietuvių Daržė už Lakewood ežero. Prasidės 12:30 val. po pietų.

NANTY GLO, PA.

Dabartiniu laiku ALDLD. 213 kp. nieko neveikia. Nariai net į susirinkimus nesilanko. Keli draugai išvažiuo kitur.

DETROIT, MICH.

Sioj korespondencijoj tilps žinutė dikčiai suvėluota, bet kadangi iki šiol ji spaudoj nepasirodė (o aš matau joje didelės svarbos ir skaitau reikalingu visuomenei pranešti), tai vistiek ji reikalinga pažymėti.

Drg. P. Vilimas buvo dar launas, 38 metų amžiaus. Buvo gana sveikas ir stiprus vyrukas, bet dirbtuvėj prie darbo sušalęs užgėrė šalto vandens, gavo plaučių uždegimą ir tris dienas pasirgęs sunkiose kanciose 4 d. gegužės, 4 val. ryte, mirė.

Drg. P. V. paėjo iš Kauno rėdybos, Panevėžio apskr., Salų parapijos, Galisiškių kaimo. Į Ameriką atvažiuo 1908 m.

Paliko dideliame nuludime savo moterį Domicelę ir dviuoj metų kūdikį—Elvisą. Lietuvių paliko vieną brolių ir dvi seseris.

Drg. P. Vilimas yra detroitiečiams žinomas kaip seniai klasiniai susipratęs darbininkas. Jis nebuvo joks kalbėtojas, nei įžymus diskusantas, bet jis buvo idealus veikėjas darbinikiškoj dirvoj.

siniai susipratę darbininkai labai apgailėstauja drg. P. V., kad jį pakirto nelaboji mirtis, pakirto jį dar pačiam žydėjimo amžiuje, išrovė iš mūsų eilių energingą kovotoją ir tuomi susilpnino mūsų eiles.

Lai būna tau lengva Amerikos žemelė ir lai žydi ant tavo kapo raudoni žiedai, reiškianti naują komunistinę gadynę.

Mass. Valstijos Draugijų ir Kuopų Domei

Bostono ir apielinkės ADP. LS., ALDLD. ir LMPS, kuopos bendrai rengia Lietuvos politinių kalinių "naudai" pikniką su laimėjimais, kuris atsibus 7 d. spalio, 1923, Finnish Farm, Fisher St., Walpole, Mass.

A.L.D.L.D. REIKALAI

SIS TAS APIE ALDLD. 7-to APSKRICIO KOMITETA.

Jau buvo pranešta per organą "Laisvė", kad 7-to Apskr. komitete įvyko tulos permainos.

DR. J. T. VITKUS

Lietuvio GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1286 Norwood Rd., Cleveland, O.

Apskr. valdybos straipsnis, kuriame yra dikčiai paliečiama 22 kp. Ten yra sakoma: "Štai mes gauname nuo vienos iš didžiausių kuopų laišką, kuriame sakoma, kad jų kuopa vienbalsiai nutarė tos proporcingos sumos nemokėti. Lai pats, girdi, Apskr. tuomi pasirūpina. Ir kas čia dabar per šposai? Jeigu 22 kuopa nemano ilgiau būti Apskricio nariu, galėjo visiškai išstoti, bet kam to vaikiskumo?"

Toliau vėl sakoma: "Mums atrodo, kad tai arba paprastos baikos, kurias ir dvidešimt amžių barzduoti vaikai kregčia, arba sapanas liguistos ypatos".

Draugai, į ką panašūs tie jūsų komplimentai? Jus neužklauskite kuopos, kaip ištikrųjų dalykai yra, bet tuoj išpyskinote per spaudą, kad 22 kuopa būk taip "pasielgia" su 10 Apskr., išskirdama šposą nemokėt konferencijos delegatų kelionės lėšų.

22 kuopoj nebuvo perleistas tarimas, kad nemokėti delegatų kelionės lėšų. Ir 22 kuopa nemano išstoti iš Apskr., bet stengsis surasti būdus, kad greičiausiai atsilyginti su 10 Apskr. ir būti nariu, kaip ir buvo.

Draugai, ateityje stengkimės susižinoti tarp savęs, o ne bėgti į spaudą ir užimti bereikalingai vietą laikraštyje. Tai yra visai tuščias darbas, bereikalingas rašinėjimas į spaudą.

DR. C. K. CHERRY

LIEUVIS DENTISTAS 2201 W. 22nd ir So. Leavitt St. CHICAGO, ILL.

DR. J. T. VITKUS

Lietuvio GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1286 Norwood Rd., Cleveland, O.

Jeigu NORITE KAD JŪS BIZNIS AUGTŲ, TAI GARSINKITĖS "LAISVĖJE". (Pabaiga)

DR. C. K. CHERRY

LIEUVIS DENTISTAS 2201 W. 22nd ir So. Leavitt St. CHICAGO, ILL.

20 amžiaus išradimas.

Antanas Valtekvičius, Lietuvos apšvietėjas, išrado Galingą Mostį, kuri palengvina visus skausmus ir pėlimus, vis tiek, kokie būtų, ir skausmai ir kaip žmogų begetų ar beskaudų.

MEŠKOS BALSAMO (Bear Balm)

Skusmai MUSKULUOSE Gėlimas ŠANARIUOSE RUMATIZMIŠKI Skaudėjimai Tuojkus prasišalina nuo tavęs, kaip tik nusipirksi buteliuką

DR. J. T. VITKUS

Lietuvio GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1286 Norwood Rd., Cleveland, O.

BALTIC STATES BANK

Lietuvos Finansų Ministerijos Korespondentas BANKO RESURSAI — \$1,700,000.00

BALTIC STATES BANK

294 EIGHTH AVE. NEW YORK, N. Y.

MEŠKOS BALSAMO (Bear Balm)

Skusmai MUSKULUOSE Gėlimas ŠANARIUOSE RUMATIZMIŠKI Skaudėjimai Tuojkus prasišalina nuo tavęs, kaip tik nusipirksi buteliuką

ATEIKIT, EGZAMINAVIMAS DYKAI

JEIGU JUS KENČIAT nuo nervų odos, kvailulio, silpnumo, praštos atminties, nervų silpnumo, bėmėgų, skaudėjimo sprando ir gurgulio, vidurių nederimo, aptraukto liežvio ir vidurių užkietėjimo—ATEIKITE PAS MANE.

Dr. LEWIS

120 East 29th St., tarpe 4 ir Lexington Ave., New York, N. Y.

Jeigu Jus Kenčiate

Nuo bile jokio kraujo sugėdimo, silpnumo, odos ligų, skilvio, širdies arba kepenų nesveikumo, intuzų arba pusės nesmagumo, Reumatizmo, tai visuomet kreipkitės pas mane. Aš jums suteiksiu geriausius patarimus ir gydymo būdus iš mano 40 metų patyrimo ir 14 metų praktikavimo didžiausiose ligonbuose.

ANDREW EGAN, M. D.

168 W. 23rd St., Netoli 7th Ave., NEW YORK.

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ

Inkstų, Puslės, Prostės ir t.t.) SPECIALISTAS, TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS

Dr. ZINS

110 EAST 16th ST. TARPE 4th AVE. IR IRVING PLACE NEW YORK, N. Y.

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA

Jeigu jūs norit padaryt lengvesni ir geresni bręgvėnima, tai mokytės automobilus amato gerai lietuviškoj mokykloj, kur po vadovystę instruktorių ekspertų galite per kelias savaites išmokti gerai važinėti ir patalinti visokių sistemų automobilius, trokus, taipgi ir Ford.

Automobile School

726 LEXINGTON AVE. arti 59th St. NEW YORK, N. Y.

J. VASTUNAS

Real Estate Co. 556 GRAND ST., BROOKLYN N. J. ZAJENKAUSKAS, 46 Ten Eyck Street, Residence: 842 Glenmore ave. Brooklyn, N. Y.

J. BRETTSCHEIDER'S

APTIEKA Tai seniai lietuviškas žinoma APTIEKA kur receptai išpildomi atydziai ir patyruis apšiekorių, GERIAUSIS PATARNAVIMAS 500 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

DR. A. J. KARALIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3303 So. Morgan Street CHICAGO, ILL. Telefonas: Boulevard 2166

J. GARŠVA

GRABORIUS-UNDERTAN LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių. Parsandomi Automobilis ir Karietas Vėselijoms, Krištėlyms ir šiaip pasivažinėjimams. 231 Bedford Ave. 264 Front St. Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y.

CAFE and BUFFET LUNCH

UZLAIKAU PUKIA VIESBUT PAGAMINAM Gardžiausius Vėselijoms ir Ivaivius Užkandžius Turime Ivaivius KVEPIANČIŲ CIGAR LIETUVIAMS PATOGI VIETA UŽEITI. CHRISTIAN LUTZ 418 LORIMER STREET BROOKLYN, N. Y.

NGL NORTH GERMAN LLOYD LAIVAKORTES del jūsų giminių ir draugų Lietuvos per BREMENĄ

VINCAS J. DAUNORA APTEIKORIUS TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA LIETUVIS PAS LIETUVI

Pasarga Detroito Lietuviams Darbininkams Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti visus daug prieinames kainas, negu kur kitur dabartiniu laiku.

Neatideliokite ant Toliau

Nusipirkite šias Knygas Dabar, Kol Dar Galite Gauti. DVI KNYGOS, REIKALINGIA USIOS KIEKVIENAM VYRUI IR MOTERIAI, VADINASI: Patarimai Moterims apie Lyties Dalykus IR Patarimai Vyrams apie Lyties Dalykus

Vertical text on the far left edge of the page, partially cut off.

